2023/2539

2023.11.14.

A TANÁCS (KKBP) 2023/2539 HATÁROZATA

(2023. november 13.)

a fegyverkivitel hatékony ellenőrzésének előmozdítására irányuló projekt támogatásáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unióról szóló szerződésre és különösen annak 28. cikke (1) bekezdésére és 31. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének javaslatára,

mivel:

(1) Az Unió kül- és biztonságpolitikájára vonatkozó, az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője (a továbbiakban: a főképviselő) által 2016. június 28-án bemutatott, „Közös jövőkép, közös fellépés: erősebb Európa” című globális stratégia megerősíti, hogy az Unió támogatja a multilaterális leszerelési, nonproliferációs és fegyverzet-ellenőrzési szerződések és rendszerek egyetemessé tételét, maradéktalan végrehajtását és érvényesítését.

(2) A Tanács 2018. november 19-én elfogadta a tiltott tűzfegyverek, kézi- és könnyűfegyverek, valamint az azokhoz szükséges lőszerek elleni („A fegyverállomány biztonságossá tétele, a polgárok védelme”) uniós stratégiát. A stratégia többek között kimondja, hogy az Unió továbbra is ösztönözni fogja a felelős és hatékony fegyverkiviteli ellenőrzést, valamint továbbra is támogatni fogja a Fegyverkereskedelmi Szerződés (a továbbiakban: ATT) egyetemessé tételét és végrehajtását.

(3) Az Unió 1998. június 5-én politikailag kötelező erejű magatartási kódexet fogadott el a fegyverkivitelre vonatkozóan, amely közös kritériumokat határoz meg a hagyományos fegyverek legális kereskedelmének szabályozását illetően.

(4) A fegyverkivitelről szóló magatartási kódex helyébe 2008. december 8-án a 2008/944/KKBP tanácsi közös álláspont ([1]) lépett, amely nyolc kritériumot határoz meg, amelyek a hagyományos fegyverek kivitelére irányuló kérelmek elbírálásának alapjául szolgálnak. Az említett közös állásponthoz számos harmadik ország csatlakozott. A 2008/944/KKBP közös álláspont 2019-es felülvizsgálatának eredményeként elfogadásra került a (KKBP) 2019/1560 tanácsi határozat ([2]).

(5) A 2008/944/KKBP közös álláspont 11. cikke kimondja, hogy a tagállamok minden igyekezetükkel törekednek arra, hogy a katonai technológiát vagy felszereléseket exportáló egyéb országokat is ösztönözzék a közös álláspontban meghatározott kritériumok alkalmazására.

(6) Az ATT 2014. december 24-én lépett hatályba. Az ATT célja az átláthatóság és a felelősségvállalás erősítése a fegyverkereskedelem területén. Az Unió a 2013/768/KKBP ([3]), a (KKBP) 2017/915 ([4]) és a (KKBP) 2021/2309 ([5]) tanácsi határozat alapján elfogadott célirányos programjai révén támogatja az ATT hatékony végrehajtását és egyetemessé tételét. Az említett programok számos harmadik országnak segítenek – amennyiben azt kérik – fegyvertranszfer-ellenőrzési rendszereiknek az ATT követelményeivel összhangban történő megerősítésében.

([1]) A Tanács 2008/944/KKBP közös álláspontja (2008. december 8.) a katonai technológia és felszerelések kivitelének ellenőrzésére vonatkozó közös szabályok meghatározásáról (HL L 335., 2008.12.13., 99. o.).

([2]) A Tanács (KKBP) 2019/1560 határozata (2019. szeptember 16.) a katonai technológia és felszerelések kivitelének ellenőrzésére vonatkozó közös szabályok meghatározásáról szóló 2008/944/KKBP tanácsi közös álláspont módosításáról (HL L 239., 2019.9.17., 16. o.).

([3]) A Tanács 2013/768/KKBP határozata (2013. december 16.) az Európai Biztonsági Stratégia keretében a fegyverkereskedelmi szerződés végrehajtásának támogatása céljával végzett uniós tevékenységekről (HL L 341., 2013.12.18., 56. o.).

([4]) A Tanács (KKBP) 2017/915 határozata (2017. május 29.) a Fegyverkereskedelmi Szerződés végrehajtásának támogatása érdekében végzett uniós tájékoztatási tevékenységekről (HL L 139., 2017.5.30., 38. o.).

([5]) A Tanács (KKBP) 2021/2309 határozata (2021. december 22.) a Fegyverkereskedelmi Szerződés végrehajtásának támogatása érdekében végzett uniós tájékoztatási tevékenységekről (HL L 461., 2021.12.27., 78. o.).

(7) Fontos ezért komplementaritást biztosítani az e határozatban és a (KKBP) 2021/2309 határozatban meghatározott tájékoztatási és segítségnyújtási tevékenységek között. Ennek érdekében rendszeres információcserét kell folytatni a fegyverkivitel ellenőrzésének területén folytatott uniós tájékoztatási tevékenységekért felelős végrehajtó ügynökségek között, valamint az Európai Külügyi Szolgálattal. Ez a koordinációs mechanizmus ösztönözni fogja más tagállamok szakértőinek részvételét, amennyiben ez releváns.

(8) A hatékony és átlátható fegyverkivitel-ellenőrzés előmozdítását célzó uniós tevékenységek 2008 óta a 2008/230/KKBP tanácsi együttes fellépés ([6]), valamint a 2009/1012/KKBP ([7]), a 2012/711/KKBP ([8]), a (KKBP) 2015/2309 ([9]), a (KKBP) 2018/101 ([10]) és a (KKBP) 2020/1464 ([11]) tanácsi határozat keretében bontakoztak ki. Az elvégzett tevékenységek – a 2008/944/KKBP közös álláspont elveivel és az abban meghatározott kockázatértékelési kritériumokkal összhangban – támogatták nevezetesen a további regionális együttműködést, valamint fokozták az átláthatóságot és a nagyobb felelősségvállalást. A szóban forgó tevékenységek hagyományosan az Unió keleti és déli szomszédságában található harmadik országokra irányultak. A (KKBP) 2018/101 határozat Közép-Ázsiára is kiterjesztette a támogatásban részesülő partnerországok csoportját. A (KKBP) 2020/1464 határozat értelmében – az általa benyújtott külön kérelem nyomán – Mongólia is felvételre került a partnerországok csoportjába.

(9) Az elmúlt években az Unió a kettős felhasználású termékek exportellenőrzésének javításához is nyújtott segítséget harmadik országokban. A kettős felhasználású termékek exportellenőrzése szempontjából releváns tevékenységekkel hatékony koordinációt kell biztosítani.

(10) A Tanács a német Gazdasági és Exportellenőrzési Szövetségi Hivatalt (Bundesamt für Wirtschaft und Ausfuhrkontrolle – BAFA, a továbbiakban: BAFA) bízta meg a 2009/1012/KKBP, a 2012/711/KKBP, a (KKBP) 2015/2309, a (KKBP) 2018/101 és a (KKBP) 2020/1464 határozat technikai végrehajtásával. A BAFA a végrehajtó ügynökség az ATT-nek a 2013/768/KKBP, a (KKBP) 2017/915 és a (KKBP) 2021/2309 határozat alapján történő hatékony végrehajtását támogató projektek vonatkozásában is. 2005 óta a BAFA számos uniós együttműködési projekt végrehajtásában vesz részt a kettős felhasználású termékek exportellenőrzése területén. A BAFA Németország illetékes exportellenőrzési hivatala, és a tájékoztatási tevékenységek terén nagy mennyiségű tudásra és szakértelemre tett szert, amellett, hogy alapvető készségeit más államok illetékes hatóságaival is megosztja.

(11) Az e határozat által támogatott tevékenységek hozzájárulnak az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendjének 16. fenntartható fejlődési céljához,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

(1) A tiltott tűzfegyverek, kézi- és könnyűfegyverek, valamint az azokhoz szükséges lőszerek elleni uniós stratégia („A fegyverállomány biztonságossá tétele, a polgárok védelme”) és a 2008/944/KKBP tanácsi közös álláspont végrehajtása céljából az Unió továbbra is támogatja a fegyverkivitel hatékony ellenőrzésének előmozdítására irányuló projektet.

([6]) A Tanács 2008/230/KKBP együttes fellépése (2008. március 17.) a fegyverkivitel ellenőrzésének és az EU fegyverkivitelről szóló magatartási kódexe elveinek és szempontjainak harmadik országokban való előmozdítása érdekében folytatott uniós tevékenység támogatásáról (HL L 75., 2008.3.18., 81. o.).

([7]) A Tanács 2009/1012/KKBP határozata (2009. december 22.) a fegyverkivitel ellenőrzésének és a 2008/944/KKBP közös álláspont elveinek és szempontjainak harmadik országokban való előmozdítása érdekében folytatott uniós tevékenység támogatásáról (HL L 348., 2009.12.29., 16. o.).

([8]) A Tanács 2012/711/KKBP határozata (2012. november 19.) a fegyverkivitel ellenőrzésének és a 2008/944/KKBP közös álláspont elveinek és szempontjainak harmadik országokban való előmozdítása érdekében folytatott uniós tevékenységek támogatásáról (HL L 321., 2012.11.20., 62. o.).

([9]) A Tanács (KKBP) 2015/2309 határozata (2015. december 10.) a fegyverkivitel hatékony ellenőrzésének előmozdításáról (HL L 326., 2015.12.11., 56. o.).

([10]) A Tanács (KKBP) 2018/101 határozata (2018. január 22.) a fegyverkivitel hatékony ellenőrzésének előmozdításáról (HL L 17., 2018.1.23., 40. o.).

([11]) A Tanács (KKBP) 2020/1464 határozata (2020. október 12.) a fegyverkivitel hatékony ellenőrzésének előmozdításáról (HL L 335., 2020.10.13., 3. o.).

(2) Az (1) bekezdésben említett projekt célkitűzései a következők:

a) a fegyverkivitel harmadik országok általi hatékony ellenőrzésének előmozdítása a 2008/944/KKBP közös álláspontban és az ATT-ben meghatározott elvekkel összhangban;

b) harmadik országok arra irányuló, nemzeti és regionális szintű erőfeszítéseinek támogatása, hogy a hagyományos fegyverek kereskedelmét felelőssebbé és átláthatóbbá tegyék, továbbá csökkentsék a fegyverek illetéktelen felhasználók kezére jutásának kockázatát.

(3) A projekttevékenységeket a hagyományos fegyverek és a kettős felhasználású termékek exportellenőrzése terén megvalósuló uniós segítségnyújtási projektekkel, valamint adott esetben az exportellenőrzés területén más adományozók által végrehajtott támogatási projektekkel komplementer módon és szinergiában kell végrehajtani.

(4) A projekt részletes leírását e határozat melléklete tartalmazza.

2. cikk

(1) E határozat végrehajtásáért a főképviselő felelős.

(2) Az 1. cikkben említett projekt végrehajtását a német Gazdasági és Exportellenőrzési Szövetségi Hivatal (Bundesamt für Wirtschaft und Ausfuhrkontrolle – BAFA, a továbbiakban: a BAFA) végzi.

(3) A BAFA a főképviselő felügyelete mellett látja el a feladatait. E célból a főképviselő megköti a szükséges megállapodásokat a BAFA-val.

3. cikk

(1) Az 1. cikkben említett projekt végrehajtását szolgáló pénzügyi referenciaösszeg 682 464,03 EUR.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott pénzügyi referenciaösszegből finanszírozott kiadásokat az Unió költségvetésére vonatkozó eljárásokkal és szabályokkal összhangban kell kezelni.

(3) Az (1) bekezdésben említett pénzügyi referenciaösszeg megfelelő kezelését a Bizottság felügyeli. E célból megköti a szükséges megállapodást a BAFA-val. A megállapodásban elő kell írni, hogy a BAFA köteles biztosítani az uniós hozzájárulás láthatóságát, annak nagyságának megfelelően.

(4) A Bizottság e határozat hatálybalépését követően igyekszik mihamarabb megkötni a (3) bekezdésben említett megállapodást. A Bizottság tájékoztatja a Tanácsot az ennek folyamán felmerülő nehézségekről és a megállapodás megkötésének időpontjáról.

4. cikk

(1) A főképviselő a BAFA által készített rendszeres jelentések alapján beszámol a Tanácsnak e határozat végrehajtásáról. Az említett jelentések képezik a Tanács által végzett értékelés alapját.

(2) A Bizottság tájékoztatást nyújt az 1. cikkben említett projekt végrehajtásának pénzügyi vonatkozásairól.

5. cikk

Ez a határozat az elfogadásának napján lép hatályba.

Ez a határozat hatályát veszti a 3. cikk (3) bekezdésében említett megállapodás megkötésének napját követő 14 hónap elteltével vagy az e határozat elfogadásának napját követő hat hónap elteltével, ha a szükséges megállapodás megkötésére az említett időszak lejárta előtt nem kerül sor.

Kelt Brüsszelben, 2023. november 13-án.

a Tanács részéről
az elnök
J. BORRELL FONTELLES

MELLÉKLET

A FEGYVERKIVITEL HATÉKONY ELLENŐRZÉSÉNEK ELŐMOZDÍTÁSÁRA VONATKOZÓ PROJEKT

1. Célkitűzések

E határozat célja, hogy a 2008/944/KKBP közös állásponttal összhangban előmozdítsa az elszámoltathatóságot és a felelősségvállalást a legális fegyverkereskedelem terén, hozzájárulva ezzel a béke, a biztonság és a stabilitás megerősítéséhez az Unióval szomszédos országokban. E határozat célkitűzései a következők: előmozdítani a fegyvertranszferek harmadik országok általi hatékonyabb ellenőrzését, és támogatni a harmadik országok arra irányuló, nemzeti és regionális szintű erőfeszítéseit, hogy a hagyományos fegyverek nemzetközi kereskedelme felelősebbé és átláthatóbbá váljon, valamint csökkenteni a fegyverek illetéktelen felhasználók kezébe jutásának a kockázatát. E célkitűzéseket a 2008/944/KKBP közös álláspontban és a Fegyverkereskedelmi Szerződésben (a továbbiakban: ATT) meghatározott elvek és kritériumok előmozdítása révén kell elérni. Az eredményeknek a célzott országokban a nemzeti fegyverkiviteli rendszerek hatékonyságának növelésére kell irányulniuk: a végrehajtó ügynökség be fog számolni a jogi, intézményi és egyéb releváns változtatásokról, valamint e változtatásoknak a 2008/944/KKBP közös állásponttal és adott esetben az ATT-vel való összhangjáról. Az említett eredmények megvalósítása során törekedni kell az Uniónak az ATT végrehajtását támogató, valamint a kettős felhasználású termékek exportellenőrzése terén folyamatban lévő segítségnyújtási projektjeivel való komplementaritásra és szinergiákra. Az e határozat szerinti kedvezményezettek köre nem lehet átfedésben a (KKBP) 2021/2309 határozat hatálya aló tartozó kedvezményezettekkel, kivéve a 6.2. pontban foglaltaknak megfelelően.

A fenti célkitűzések elérése érdekében az Uniónak továbbra is elő kell mozdítania a 2008/944/KKBP közös álláspont előírásait, a 2008/230/KKBP együttes fellépés, valamint a 2009/1012/KKBP, a 2012/711/KKBP, a (KKBP) 2015/2309, a (KKBP) 2018/101 és a (KKBP) 2020/1464 határozat végrehajtása révén elért eredményekre építve. E célból segítséget kell nyújtani a kedvezményezett harmadik országoknak azon releváns jogalkotási, közigazgatási és intézményi intézkedések kidolgozásához, naprakésszé tételéhez és adott esetben végrehajtásához, amelyek támogatják a hagyományos fegyverek transzfere ellenőrzésének hatékony rendszerét.

Támogatást kell nyújtani az engedélyeket kiállító és a végrehajtásban részt vevő azon tisztviselők képzéséhez is, akik a fegyvertranszfer-ellenőrzés végrehajtásáért és érvényesítéséért felelnek, valamint azon nemzeti és regionális intézkedésekhez, amelyek előmozdítják a hagyományos fegyverek kivitelének átláthatóságát és megfelelő ellenőrzését. Továbbá elő kell mozdítani a kapcsolatépítést a magánszektorral (beleértve az iparágat, a kutatóintézeteket és a tudományos közösséget) a fegyvertranszfer-ellenőrzésre vonatkozó jogszabályoknak és szabályozásoknak való megfelelés biztosítása érdekében, így különösen a belső megfelelési programokra összpontosítva.

2. A végrehajtó ügynökség kiválasztása

E határozat végrehajtására a BAFA kap megbízást. A BAFA adott esetben partneri kapcsolatot fog kialakítani a tagállamok exportellenőrzési ügynökségeivel, releváns regionális és nemzetközi szervezetekkel, agytrösztökkel, kutatóintézetekkel és nem kormányzati szervezetekkel.

A BAFA kiemelkedő tapasztalatokkal rendelkezik az exportellenőrzéssel kapcsolatos segítségnyújtás és tájékoztatási tevékenységek terén. A CBRN-vonatkozású, kettős felhasználású termékekkel és a katonai célú termékekkel kapcsolatos kérdések kezelése révén ilyen tapasztalatokat szerzett a stratégiai exportellenőrzés valamennyi releváns területén. A BAFA az említett programok és tevékenységek révén mélyreható ismereteket szerzett az e határozat hatálya alá tartozó országok legtöbbjének exportellenőrzési rendszeréről.

A fegyverkivitel ellenőrzésével kapcsolatos segítségnyújtás és tájékoztatás tekintetében a BAFA sikeresen teljesítette a 2009/1012/KKBP, a 2012/711/KKBP, a (KKBP) 2015/2309, a (KKBP) 2018/101 és a (KKBP) 2020/1464 határozat végrehajtását. Emellett a BAFA felel az ATT végrehajtását támogató, a 2013/768/KKBP, a (KKBP) 2017/915 és a (KKBP) 2021/2309 határozattal létrehozott program technikai végrehajtásáért is.

A BAFA ezért egyedülálló helyzetben van ahhoz, hogy azonosítani tudja az azon országokban működő exportellenőrzési rendszerek erősségeit és hiányosságait, amelyek az e határozatban előírt tevékenységek kedvezményezettjei lesznek. A leginkább alkalmasa arra is, hogy elősegítse a fegyverkiviteli ellenőrzéssel kapcsolatos különböző segítségnyújtási és tájékoztatási programok közötti szinergiákat, és hogy elkerülje a tevékenységek közötti átfedéseket. Ez különös relevanciával bír azon kedvezményezett országokra nézve, amelyek korábbi uniós együttműködési programok keretében támogatásban részesültek a helyi kapacitás megerősítéséhez a nemzeti fegyverkereskedelem-ellenőrzési rendszernek a nemzetközi előírásokkal és a legfrissebb fejleményekkel összhangban történő alkalmazása és naprakésszé tétele tekintetében.

3. Koordináció az exportellenőrzés területén indított más uniós segítségnyújtási projektekkel

A kettős felhasználású termékek és a hagyományos fegyverek kivitelének ellenőrzése területén végzett korábbi uniós tájékoztatási tevékenységek tapasztalataira építve, szinergiára és komplementaritásra kell törekedni. E célból az 5. pontban említett tevékenységeket csak azon országokban szabad elvégezni, amelyekre az ATT szerinti tájékoztatási célú támogatási projekt hatálya alá tartozó tevékenységek még nem irányulnak, kivéve a 6.2. pontban foglalt kivételes eseteket. Adott esetben szinergiára lehet törekedni a KKBP-költségvetésből finanszírozott egyéb tevékenységekkel vagy a KKBP-költségvetéstől eltérő uniós pénzügyi eszközből finanszírozott, a kettős felhasználású termékek kivitelének ellenőrzésével kapcsolatos más tevékenységekkel is. Ennek során maradéktalanul tiszteletben kell tartani a releváns uniós pénzügyi eszközök felhasználására meghatározott jogi és pénzügyi korlátokat.

E célból a kialakult és hivatalossá vált koordinációs mechanizmuson keresztül rendszeres információcserére kerül majd sor az exportellenőrzés területén folytatott uniós tájékoztatási tevékenységekért felelős végrehajtó ügynökségek között, valamint az Európai Külügyi Szolgálattal is. Adott esetben ösztönözni kell más tagállamok szakértőinek a részvételét.

4. Koordináció az exportellenőrzések területén más adományozói segítségnyújtási projektekkel

Az exportellenőrzéssel kapcsolatos tájékoztatás területén adott esetben törekedni kell a más adományozói segítségnyújtási projektekkel való szinergiára és komplementaritásra. A 3. pontban foglaltak szerint koordinációt kell folytatni más adományozókkal, különösen az 5.2.1., az 5.2.2. és az 5.2.4. pontban említett tevékenységek vonatkozásában.

5. A projekttevékenységek leírása

5.1. Projektcélkitűzések

A fő célkitűzés a technikai segítségnyújtás számos olyan kedvezményezett országnak, amelyek demonstrálták arra irányuló készségüket, hogy fejlesszék a fegyverek kivitelének ellenőrzésére vonatkozó előírásaikat és gyakorlatukat. Ennek érdekében az elvégzendő tevékenységek során figyelembe kell venni a kedvezményezett országok helyzetét, különösen a következők tekintetében:

– esetleges tagságuk a hagyományos fegyverek, valamint a kettős felhasználású termékek és technológiák transzferével kapcsolatos nemzetközi exportellenőrzési rendszerekben, vagy ilyen tagság iránti kérelmük,

– uniós tagjelölti státuszuk, valamint az, hogy a kedvezményezett országok hivatalos tagjelöltek vagy potenciális tagjelöltek-e,

– a hagyományos katonai felszerelések és technológiák kereskedelmével kapcsolatos kapacitásuk gyártóként, importőrként vagy kereskedési központként,

– a meglévő nemzeti exportellenőrzési rendszer fejlettségi szintje, különös tekintettel az Unió által finanszírozott, korábbi fegyverkivitel-ellenőrzési együttműködési programok keretében kapott támogatás nyomán megvalósult eredményekre, valamint

– az ATT-vel kapcsolatos álláspontjuk.

Amennyiben az érintett kedvezményezett országok az ATT-nek csak aláíró felei, a tevékenységeknek lehetőség szerint az ATT ratifikációja előtt álló akadályok pontosabb azonosítására kell irányulniuk, különösen ha ezek az akadályok jogi vagy szabályozási jellegűek, és a végrehajtási kapacitások hiányosságaihoz vagy a végrehajtási kapacitásokkal kapcsolatos igényekhez kapcsolódnak. Amennyiben az érintett országok még nem tettek lépéseket az ATT irányába (nem írták alá, nem ratifikálták és nem is csatlakoztak hozzá), a tevékenységeknek az ATT-hez való csatlakozást kell előmozdítaniuk, esetleg más olyan kedvezményezett országok támogatásával, amelyek már ratifikálták az ATT-t.

5.2. A projekt leírása

5.2.1. Regionális műhelytalálkozók

A projekt legfeljebb négy kétnapos regionális műhelytalálkozó formájában valósul majd meg, elméleti és gyakorlati képzést fog nyújtani, valamint alkalmat kínál majd a párbeszédre a hagyományos fegyverek kivitelének ellenőrzése szempontjából releváns területeket érintő regionális megközelítések megszilárdítása céljából.

A műhelytalálkozók résztvevői között lesznek a kedvezményezett országok kormányzati tisztviselői. Adott esetben többek között a nemzeti parlamentek, az iparág és a civil társadalom képviselőit is meg lehet hívni.

A képzést a tagállamok nemzeti közigazgatásaiban dolgozó szakértők (így például korábbi tisztviselők), a 2008/944/KKBP közös álláspontho z csatlakozott országok képviselői, az e határozat vagy a (KKBP) 2020/1464 és a (KKBP) 2021/2309 határozat alapján (a BAFA által kidolgozott koncepciót követve szervezett és tartott), oktatóképzéssel foglalkozó műhelytalálkozókon részt vett személyek, valamint a magánszektor és a civil társadalom képviselői fogják tartani.

A műhelytalálkozókra valamely kedvezményezett országban vagy más helyszínen is sor kerülhet, és adott esetben lehetőséget kínálnak majd a hibrid részvételre.

A regionális műhelytalálkozókra a kedvezményezett államok széles körű bevonása céljából kerül majd sor. Mindegyik kedvezményezett ország számára lehetőséget kell biztosítani legalább egy regionális műhelytalálkozón való részvételre. Az exportellenőrzéssel kapcsolatos egyéb tájékoztatási tevékenységekkel való szinergiák kapcsolódó rendezvények megtartásával valósíthatók meg.

5.2.2. Többoldalú tevékenységek és tudáscsereképzések

A projekt olyan többoldalú tevékenységek formájában fog megvalósulni, amelyekben legalább két, valamilyen közös érdekű kérdésben érdekelt kedvezményezett ország vesz részt e konkrét kérdéssel kapcsolatos ismeretek és tapasztalatok megosztása céljából. Ezek a tevékenységek legfeljebb két napig tarthatnak az e határozat kedvezményezett országainak egyikében, valamely tagállamban vagy online.

A képzést a tagállamok nemzeti közigazgatásaiban dolgozó szakértők (így például korábbi tisztviselők), a 2008/944/KKBP közös álláspontho z csatlakozott országok képviselői, az e határozat vagy a (KKBP) 2020/1464 és a (KKBP) 2021/2309 határozat alapján (a BAFA által kidolgozott koncepciót követve szervezett és tartott), oktatóképzéssel foglalkozó műhelytalálkozókon részt vett személyek, valamint a magánszektor és a civil társadalom képviselői fogják tartani.

5.2.3. Egyéni és távoli segítségnyújtás a kedvezményezett országoknak

A projekt műhelytalálkozók formájában valósul majd meg, amelyek az egyes kedvezményezett országok részére – amennyiben ezt kérik – segítséget nyújtanak a nemzeti szinten különös aggodalomra okot adó területeken. A műhelytalálkozókon részt vesznek majd a kedvezményezett országok állami – többek között kormányzati, az engedélyeket kiállító és a végrehajtásban részt vevő – tisztviselői, valamint adott esetben a civil társadalom képviselői is. A rendezvényeknek legalább kétnaposnak kell lenniük. E tevékenységek megszervezésére e határozat kedvezményezett országaiban, valamely tagállamban vagy online kerülhet sor.

Az egyéni segítségnyújtást szolgáló műhelytalálkozókra a kedvezményezett országok kérésére fog sor kerülni. Céljuk egy adott kedvezményezett ország által felvetett, a fegyverek kivitelének ellenőrzéséhez kapcsolódó, valamely konkrét kérdés megtárgyalása, például egy regionális műhelytalálkozó vagy az uniós szakértőkkel és a BAFA-val tartott rendszeres egyeztetések alkalmával. E műhelytalálkozók egyéb kérdések mellett célzott nemzeti kapacitásépítési intézkedésekkel, az iparág és/vagy a tudományos közösség tájékoztatásával, valamint a fegyverkivitel-ellenőrzés területére irányuló nemzeti képzési stratégiákkal foglalkozhatnak.

Emellett – adott esetben, és amennyiben ez hatékony – egyéni támogatás is nyújtható távoli segítségnyújtás útján.

A találkozókon a tagállamok nemzeti közigazgatásaiban dolgozó szakértők (beleértve a korábbi tisztviselőket is), a 2008/944/KKBP közös álláspontho z csatlakozott országok képviselői, valamint a magánszektor képviselői fogják megosztani a szakértelmüket. Emellett az e határozat vagy a (KKBP) 2020/1464 és a (KKBP) 2021/2309 határozat alapján (a BAFA által kidolgozott koncepciót követve szervezett és tartott), az oktatóképzéssel foglalkozó műhelytalálkozókon részt vett személyeket is ösztönözni fogják arra, hogy adott esetben osszák meg a szakértelmüket ilyen rendezvények keretében.

5.2.4. Intézményi kapacitásépítés és magas szintű intézkedések

A projekt legfeljebb két olyan tanfolyam formájában valósul majd meg, amelyek három, egyenként legfeljebb négynapos modulból állnak. Ezek támogatást fognak nyújtani a fejlett fegyverkivitel-ellenőrzési rendszerrel rendelkező kedvezményezett országoknak ahhoz, hogy az „oktató képzése” megközelítés folyamatos alkalmazása alapján megerősítsék saját nemzeti kapacitásukat. Az e képzés során fejlesztett készségek magukban foglalják majd a didaktikai ismereteket, a tudástranszfert és az intézményi emlékezetet a kedvezményezett országban. Az e határozat keretében kínált intézményi kapacitásépítési intézkedések abban is megnyilvánulhatnak, hogy a képzésben részt vett oktatók részére támogatást nyújtanak abban, hogy saját országukban nemzeti képzéseket szervezzenek és tartsanak. Ezen túlmenően az e cikk szerinti támogatás partnerek közötti gyakorlatok szervezése formájában is megvalósulhat, amelyekből adott esetben – célcsoportként történő részvétel útján – más kedvezményezett országok is profitálhatnak.

Az e határozatban leírt tevékenységek végrehajtása során a képzésben részt vett oktatókat továbbra is ösztönözni kell arra, hogy regionális, régiókon átnyúló és nemzetközi szinten multiplikátorként vagy ismereteket és szakértelmet biztosító félként vegyenek részt a tevékenységekben. A cél az, hogy támogassák az országokat abban, hogy kevésbé támaszkodjanak az egyéni segítségnyújtásra, és önállóbbá és proaktívabbá váljanak a stratégiai kereskedelmi ellenőrzések nemzeti és regionális végrehajtása során.

A fent ismertetett kapacitásépítési és magas szintű intézkedésekben részesülő országoknak lehetőségük lesz majd arra, hogy támogatást kapjanak egy külön nemzetközi exportellenőrzési konferencián való részvételre, amennyiben ez megvalósítható és helyénvaló. Ezek a konferenciák hozzáférést fognak biztosítani a részt vevő partnerországok számára egy olyan fórumhoz, ahol magas szintű megbeszéléseket folytathatnak az exportellenőrzés összetettebb témáiról és aktuális kérdéseiről. Adott esetben egy ilyen jellegű konferenciát vagy találkozót kifejezetten e határozat keretében is meg lehet szervezni azért, hogy az uniós szakértők és a partnerországok magas rangú képviselői eszmecserét folytathassanak egymással. A rendezvény hibrid formában, és a fejlett kedvezményezett országok számára szervezett egyéb tájékoztató rendezvényekhez kapcsolódva is megtartható.

A konferencián a részt vevő kedvezményezett országoknak alkalmuk nyílik majd arra, hogy:

a) tájékoztatást kapjanak a fegyverkereskedelem ellenőrzésével kapcsolatos legfrissebb fejleményekről (pl. aktuális beszerzési csatornákról, az új technológiák hatásáról és biztonságpolitikai vonatkozású kérdésekről);

b) egyeztessenek és véleménycserét folytassanak arról, hogy a fegyverkereskedelem ellenőrzését érintő legutóbbi változások és fejlesztések miként építhetők be a saját nemzeti exportellenőrzési rendszerükbe;

c) megvitassák és áttekintsék az oktatóképzéssel foglalkozó műhelytalálkozók során tanult témákat.

5.2.5. Értékelő rendezvények

Az e határozat szerinti tevékenységek hatásának értékelése és áttekintése érdekében online megrendezésre kerül majd egy végső értékelő rendezvény. Valamennyi kedvezményezett ország és tagállam meghívást fog kapni a végső értékelő rendezvényen való részvételre.

6. Kedvezményezettek

6.1. Az e határozat hatálya alá tartozó kedvezményezett országok

Az e határozat szerinti kedvezményezettek köre nem lehet átfedésben a (KKBP) 2021/2309 határozat hatálya aló tartozó kedvezményezettekkel, kivéve abban az esetben, ha a 6.2. pontban engedélyezett kivételek részeként ettől eltérő rendelkezés van hatályban.

Az e határozat szerinti kedvezményezett országok a következők:

a) délkelet-európai országok (Albánia, Bosznia-Hercegovina, Észak-macedón Köztársaság, Montenegró, Szerbia és Koszovó ([1]));

b) az európai szomszédságpolitika kelet-európai és kaukázusi országai (Azerbajdzsán, Belarusz ([2]), Grúzia, Moldovai Köztársaság, Örményország);

c) az európai szomszédságpolitika észak-afrikai, mediterrán és déli szomszédsági országai (Algéria, Egyiptom, Marokkó, Tunézia, Jordánia és Libanon);

d) közép-ázsiai országok (Kazahsztán, Tádzsikisztán, Üzbegisztán, Kirgizisztán, Türkmenisztán és Mongólia);

e) Ukrajna.

6.2. A kedvezményezett országok jegyzékének módosítása

A COARM a 3. pontban említett koordinációs mechanizmussal folytatott konzultációkat követően úgy határozhat, hogy további országokat vesz fel a kedvezményezettek jegyzékébe, feltéve, hogy az érintett országok a (KKBP) 2021/2309 határozat szerint nem kedvezményezettek. Kivételes esetben, amennyiben ezt célszerűnek ítélik, a koordinációs mechanizmus a (KKBP) 2021/2309 határozat hatálya alá tartozó kedvezményezettek bevonását is jóváhagyhatja. A módosításokat hivatalos formában, a COARM elnökén keresztül kell továbbítani a BAFA és az Unió között.

([1]) Ez a megnevezés nem érinti a jogállással kapcsolatos álláspontokat, továbbá összhangban van az 1244/1999 sz. ENSZ BT-határozattal és a Nemzetközi Bíróságnak a koszovói függetlenségi nyilatkozatról szóló véleményével.

([2]) Belarusz részvétele továbbra is fel van függesztve.

Projekteredmények és végrehajtási mutatók

A projekt eredményeinek értékelése során a következőket kell figyelembe venni:

6.3. A kedvezményezett országok egyéni értékelése

Az előírt tevékenységek befejeztével a BAFA eredményjelentést fog készíteni az Európai Külügyi Szolgálat és a Bizottság számára a 6.1. pontban említett minden egyes kedvezményezett országról. A jelentés össze fogja foglalni a határozat által lefedett időszakban az adott kedvezményezett országban végzett tevékenységeket, valamint értékelni és ismertetni fogja, hogy a BAFA rendelkezésére álló információk alapján a kedvezményezett ország milyen kapacitással rendelkezik a fegyvertranszfer-ellenőrzés területén. Az értékelés alapja az lesz, hogy a kedvezményezett ország miként alkalmazza a 2008/944/KKBP közös álláspontban rögzített ellenőrzési eszközöket, amennyiben ezek nem kizárólag az uniós tagállamok esetében alkalmazandók.

6.4. Hatásvizsgálat és végrehajtási mutatók

A kedvezményezett országok esetében fel kell mérni az e határozatban előírt tevékenységek hatását a tevékenységek elvégzését követően. A hatásvizsgálatot a főképviselő fogja elvégezni a COARM-mal, valamint adott esetben a kedvezményezett országokhoz akkreditált uniós képviseletekkel és más releváns szereplőkkel együttműködésben.

E célból a következő végrehajtási mutatókat fogják alkalmazni:

– vannak-e érvényben a fegyvertranszfer-ellenőrzésre vonatkozó nemzeti szabályozások, és ha igen, azok mennyiben felelnek meg a 2008/944/KKBP közös álláspontnak (beleértve az értékelési kritériumok alkalmazását, az EU közös katonai listájának végrehajtását és a jelentéstételt),

– információk a végrehajtás konkrét eseteiről, amennyiben ilyenek rendelkezésre állnak,

– a kedvezményezett országok képesek-e jelenteni a fegyverkivitel és/vagy -behozatal eseteit (például ENSZ-nyilvántartás, az ATT szerinti éves jelentéstétel, Wassenaari Megállapodás, EBESZ és a nemzeti parlamenteknek benyújtott jelentések), valamint

– a kedvezményezett ország csatlakozott-e a 2008/944/KKBP közös álláspontjához, vagy szándékában áll-e hivatalosan csatlakozni.

A 7.1. pontban említett egyéni értékelő jelentésekben adott esetben hivatkozni kell ezen végrehajtási mutatókra.

7. Az uniós P2P webportál ([3]) használatának előmozdítása

A 2012/711/KKBP határozatban előírt uniós P2P webportál uniós tulajdonban lévő erőforrásként került kifejlesztésre, és közös platformként szolgál az összes releváns uniós tájékoztatási programhoz (kettős felhasználású termékek és fegyverek). Az 5.2. pontban felsorolt tevékenységek során fel kell hívni a figyelmet az uniós tájékoztató webportálra, és ösztönözni kell annak használatát. A tájékoztatási tevékenységekben résztvevőket meg kell ismertetni a webportál zárt részével, amely állandó hozzáférést biztosít forrásokhoz, dokumentumokhoz és elérhetőségekhez. Hasonlóképpen a webportál használatát azon egyéb tisztviselők körében is elő kell mozdítani, akik közvetlenül nem tudnak részt venni segítségnyújtási és tájékoztatási tevékenységekben. Ezenfelül a tevékenységeket az uniós P2P-hírlevélben is népszerűsíteni kell.

8. Az Unió láthatósága

A BAFA megfelelő intézkedéseket fog hozni azon tény ismertetése érdekében, hogy a tevékenységet az Unió finanszírozza. Ezen intézkedéseket az Európai Bizottság által közzétett, az Unió külső tevékenységére vonatkozó kommunikációs és láthatósági kézikönyvvel összhangban fogják végrehajtani. A BAFA ezáltal biztosítani fogja az uniós hozzájárulás láthatóságát megfelelő márkaépítés és népszerűsítés útján, hangsúlyozva az Unió szerepét, és növelve e határozat okainak, valamint az e határozathoz nyújtott uniós támogatásnak és ezen támogatás eredményeinek az ismertségét. A releváns uniós iránymutatásokkal összhangban a projekt során előállított anyagokon jól láthatóan fel fogják tüntetni az uniós zászlót, valamint az „EU P2P exportellenőrzési program” logóját is. Az uniós delegációkat be kell vonni a harmadik országokban tartott rendezvényekbe a politikai nyomon követés és a láthatóság fokozása érdekében.

([3]) https://cbrn-risk-mitigation.network.europa.eu/eu-p2p-export-control-programme_en és https://circabc.europa.eu/

Mivel a tervezett tevékenységek léptékük és jellegük tekintetében meglehetősen különböznek egymástól, számos különféle promóciós eszközt fognak felhasználni, beleértve a hagyományos médiumokat, a honlapokat, a közösségi médiát, a tájékoztató és promóciós anyagokat (beleértve az infografikákat, brosúrákat, hírleveleket, sajtóközleményeket és adott esetben más eszközöket) is. A projekt keretében beszerzett kiadványokat és nyilvános rendezvényeket is a fentieknek megfelelően fogják márkázni.

9. Jelentéstétel

A végrehajtó szerv a projekt előrehaladását röviden ismertető, rendszeres negyedéves jelentéseket, valamint az egyes tevékenységek befejezését követően tevékenységi jelentéseket fog készíteni. A jelentéseket legkésőbb hat héttel a releváns tevékenységek befejezését követően fogják benyújtani a főképviselőnek.